

قازاق بالالار ەترەگلىرى

((8 - كىتاپ))

شىنچياڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى

قازاق بالالار ەترەگلىرى

(8 - كىتاپ)

شىنجاڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى

图书在版编目(C I P)数据

哈萨克儿童故事选(8). / 木拉提汗·阿布力买金. 编:— 乌鲁木齐:
新疆青少年出版社 2005. 10

ISBN 7 — 5371 — 3703 — X/I. 1356

I … 哈 II … 木 III — 儿童文学—故事—作品集—中国—当代
—哈萨克语

(中国少数民族语言) IV · I247. 6

中国版本图书馆 C I P 数据核字(2001)第 32495 号

责任编辑: 贾尔肯·依达亚提

编辑: 阿斯哈尔别克

责任校对: 娜孜古丽·塔里甫拜

封面设计: 巴 哈 提

哈萨克儿童故事选(8)(哈萨克文)

木拉提汗·阿布力买金 编

新疆青少年出版社出版

(乌鲁木齐市胜利路 100 号 邮编: 830001)

新疆新华书店发行 新疆八艺印刷厂印刷

787×1092 毫米 32 开本 6.5 印张

2005 年 10 月第 1 版 2005 年 10 月第 1 次印刷

印数: 1—3060

ISBN7—5371—3703—X / I. 1356 定价: 6.50 元

جاۋاپتى رەداكتورى: جارقىن ىدايات ۇلى
رەداكتورى: اسقاربەك *ارىپجان ۇلى
جاۋاپتى كوررەكتورى: نازىگۈل *تالىپباي قىزى
مۇقاباسىن جوبالاعان: باقىت ەسكەندىر ۇلى

قازاق بالالار ەرتەگىلەرى (8)

قۇراستىرعان: مۇراتحان *ابىلماجن ۇلى

*

شىنجاڭ جاستار - ورەندەر باسپاسى باستىردى
(*ۇرىمجى جەڭس كوشەسى 100 - قورا، پ: 830001)

شىنجاڭ شىنخۇا كىتاپ دۇكەندەرى تاراتادى

شىنجاڭ كوركەمونەر باسپا زاۋودىدا باسلىدى

فورماتى 1/32 1092×787 م، م، باسپا تاباغى: 6.5

2005 - جىل قازان 1 - باسپاسى

2005 - جىل قازان 1 - باسلىۋى

تىراجى: 1-3060

ISBN7 — 5371 — 3703—X / I. 1356

باعاسى: 6.50 يۋان

باسپادان

ەرتەڭى، اڭىز، ولەڭ-جىرلار حالقىمىزدىڭ ەرتەدەن كەلە جاتقان اسىل مۇراسى. «قازاق بالالار ەرتەڭىلەرى» اتتى بۇل ۇلاسىپالى جىناق سول ەرتەڭىلەردەن تۇرمىس-سالت ەرتەڭىلەرى، ميفتىك ەرتەڭىلەر (قىيال-عاجاپىتار)، حاياۋاناتتار ەرتەڭىلەرى، اڭىز ەرتەڭىلەرى ... سىقىلدى تۈرلەرگە بۆلىنىپ، جەكە-جەكە كىتاپ بولپ شىعادى. قولىڭىزداعى كىتاپتى وقۇ ارقىلى ەرتە زامانداغى ەڭبەكشى حالقتىڭ ءومىرىن، ارمان-تىلەگىن، كۈرەسىن، سالت-ساناسىن، ءمۇرالىن بىلۋگە، تۇسىنۋگە بولادى. حالقىمىزدىڭ ءوز ۇرپاقتارىن ادال، مەيىرىمدى، اقىلدى، زەردەلى، ايلالى، ەرجۈرەك ەتىپ تارىيەلەۋ ماقساتىندا ەرتەڭىنىڭ نەشە الۋان ءتۈرىن تاپقىرلاعان ءارى ول ارقىلى ۇرپاقتارىن ءبىلىم الۋ جولىندا ەرىنبەي ەڭبەكتەنۋگە، تاباندىلىققا، شىدامدىلىققا، تىرشىلىك دۇنيەسىن قورعاپ، ەكولوگىيالىق ورتانى ايلاي بىلۋگە باۋلىپ وتىرعان.

مازمۇنى

1	تاس ۇڭگىردە
7	تۇس كورگەن پاتشا مەن زەرەك بالا
23	پەرى قىزى — دەگدار
35	ولى مەن تىرىنىڭ جولداس بولۇى
43	بارىنەن ابزال
56	جالماۋىز كەمپىر
61	جەز تىرىناق
66	پاتشا مەن اعاششى
69	ابدوللا قۇمارشى
82	قارا اتتى ۋازىر
97	ايە اپاڭ مەن شىبار اتتى جىگىت
104	گۈلشىرا
131	قارا مىرزا
137	خان مەن قاراشا
149	قىزىل گۈل
153	جوقتان دامەتىپ باردان ايرىلما
159	امىر تەمىر خاننىڭ ۇرىلاردى ۇستاۋى
162	تورت باتىردىڭ جورتۇلى
169	ەكى جولاۋشى

171		تاپقىر تازشا
174		شىنشىل تاز
179		اقىلدى كەلىن
183		شالاباي
185		ەكى دوس
192		جولدىس حاقى
197		قاراباي باتىر

تاس ۇڭگىردە

ەرتە، ەرتە، ەرتە زاماندا اۋىلدىن تاڭ سارىدە اتتانغان
ءۇش جوقشى كەڭ كوسىلىپ جاتقان كۈلەڭكەلى وزەن
بويىنان كەزىگىپ، مال كوپ بەتتەپ جايىلاتىن بوزىم سايىدى
از ورلەي بەرگەندە، جاۋىن سىركىرەپ جاۋا جونەلىپتى.
جولاۋشىلار جالما-جان اناندايدا تۇرغان ۇڭگىرگە بارىپ
تاسالانىپتى.

ءۇش ازامات ۇڭگىر شىندە ءبرى ونى، ءبرى مۇنى
ايتىپ وتىرعاندا، بۇلت سەيلىپ، كۈن اشلىسىمەن جولعا
تۇسۋىگە ورىندارىنان تۇرا بەرگەندە، ۇڭگىردەن سىقىر ەتكەن
ءبر دىبىس شىعادى دا، ۇڭگىردىڭ اۋزى قول سياتىنداي
ساڭىلاۋدان باسقاسى قاقپاقتالىپ قالادى.

ۇڭگىر شىنە سول ساڭىلاۋدان بولمىسىز ساۋلە
ءتۇسىپ تۇرغانى بولماسا، شىعۋدان مۇلدە ءۇمت جوق
ەكەننى كورىپ، ءبر مەزەت ولار شۇلاسىپ ۇڭگىر اۋزىن
يىتەرىپ ابىگەرلەنگەن سولڭ، ۇڭگىر شىندە قولعا تۇسكەن
تورعايداي شىرىلداپ بوتاداي بوزدايدى.

بۇلاردىڭ شىندە ەس توقتاتقان، جاسى ەگەلەۋ بىرەۋى
ەسنى جىيىپ، جانىنداى ەكەۋىنە سابىر ايتىپ:

— بۇل تاعدىردىڭ بۇيرىعى شىعار، ءبىز تىرلىگىمىزدە
اۋىر-اۋىر كۇنلار ىستەگەن بولارىمىز، ءتاڭىر سول كۇنا،
ايىبىمىزعا بولا تىرىدەي ۇڭگىرگە قاماعان شىعار.
سوندىقتان كەشىرىم سۇراپ، جانىمىزدى قارا تاسقا

تاپسىرىپ، قۇدايغا قۇلشلىق ەتپ، ءتاۋاپ قىلىپ،
ءوز-ءوزىمىزدىڭ كەڭ دۇنيەدەگى جامانشىلىعىمىزدى
ايتايىق، — دەيدى. مۇنى تارىعىپ وترعان ەكەۋى ءجون
كورەدى.

بۇلار قولدارىن قارا تاسقا ۇرىپ قان شىعارىپ، بەس
ساۋساعىنىڭ تابىن تاسقا باسىپ، دۇعا وقىپ تاڭىردەن
كەشىرىم سۇراپ جامانشىلىقتارىن ايتادى. ءىراق، قارا
تاستا سەلت ەتكەن سىبىدىر بىلىنبەيدى. الگى ەرەسەكتەۋى:
— ەندى كەڭ دۇنيەدەگى جاقسىلىعىمىزدى ايتىپ
تاڭىردەن سونىڭ بوداۋىنا كەشىرىم ەتۋگە ءتاۋاپ
ەتەيىك، — دەيدى دە، ءوز باسىنان وتكەن ءىستى باستاپ
كەتەدى.

— مەن وتاۋ كوتەرىپ، اكەم ەنشى بەرىپ شىعارعان
كۇنى سىيرىما ءبىر قىزىل تايىنشا قوسىلدى. قىزىل
تايىنشاعا باس-اياقتاعى بىرەۋدىكى بولار دەپ قۇزاۋ سالسام
دا يە شىقپان سوڭ، اقىرى قورامدا قالدى. ۇرعاشىسى
قۇناجىنىندا قاشىپ، كەيىن توعىز بۇزاۋالان كەزدە، جايلاۋ
تاۋدا بىرگە ەلدىڭ باسى قوسىلعان جىين بولاتىن بولىپ،
ءوزىم سول جىينعا قىزىل تايىنشانىڭ يەسىن قۇزاي باردىم.
سوندا قىير شەتتەن كەلگەن ءبىر ادام: «بۇدان ون جىل
بۇرىن تومەننەن جوعارى كوشكەن ەدىم، سوندا مالمنىڭ
شىندە سەن ايتقان ماڭدايىندا تاناداي اعى بار، وڭ جاق
قۇلاعىندا ويىق ەنى بار قىزىل تايىنشام ارىقتاپ جۇرە الماعان
سوڭ تاستاپ كەتكەن ەدىم. ءىراق، تايىنشا مەنىكى بولسا
مەن قۇزامايىمىن، ءوزىڭ ايتقان سوڭ اڭگىمە ەتپ ايتقانم»
دەيدى. تايىنشانىڭ بوگەنايى ءدال كەلدى، مەنىڭ ويىما

كەلدى. «مۇنشا قۇارالاعان ءوزىم تۇرىپ ەندى يەسى تابىلعاندا تابىس ەتپەگەنىم بىلىمسىزدىگىم بولار» دەدىم دە، الدىنا جىبىلىپ «سول ون نەشە جىلدىن بەرى شىكەن اسم اس بولمادى اعاسى، ءازىر تۇپ-تۇرا ون باس مال بولدى. تابىس ەتىپ الساڭىز جاقسى ەدى. مەندە ءتاڭىر الدىندا پاك بولايىن، ءسىزدىڭ جاقسىلىعىڭىز دەپ بىلەيىن دەپ ەدىم، ول ادام دا بىرقىسىز قالدى بىلەمىن، اقىرى ءوزىن باستاپ كەلىپ ون باس مالدى الدىنا سالىپ قويا بەردىم — دەگەندە ۇڭگىر اۋزىنداى تاس ءبىر سىقىر ەتىپ، ساڭىلاۋىن كەڭىتىپ قويدى. قاماۋداعىلارعا ءۇمىت ۇشقىنى جارىق ەتە قالدى. ەكىنشى جوقشى دا تاماعىن كەرنەي:

— مەنىڭ مۇنداي كەلەلى ءسىم جوق، ءبىر رەت اماناتقا سىتەگەن ادالدىمىم بار ەدى، سونى ايتىپ بەرمەن، — دەپ ءسوز قوزعايدى. ءوزىم قاين-جۇرتقا كەتكەن كەزدە، ارتتاعى اۋىلىما جاۋ شاۋىپ، ەلىمىز كەينە سىرىلىپ ۇركىپ كەتكەننى ەستىپ، ارادا جاۋ بولعان سولڭ قامالىپ قالدىم. قايتۇما قاين-جۇرتىم قوسىلماي ءجۇردى. اقىرى ەل جايلالاۋعا بارعاندا، «ەلىمەن، ۇيمەنن اۋاشالانىپ باس پانالاپ جۇرگەنىم جاراماس» دەپ، قاين-جۇرتىمنىڭ رۇقساتىن الدىم دا، كەتۋگە ازىرلەنگەن ەدىم، ءبىر ازامات كەلىپ، «سىزدەن بەرەر ءبىر اماناتىم بار ەدى، قول ەكى تاپسىرىپ بەرۋگە ۋاعدا بەرسەڭىز بەرمەن» دەگەن سولڭ مەن دە ەرلىگىم ۇستاپ: «جانىم ءتىرى بولسا بولدى تابىس ەتەيىن» دەپ ەدىم، ۇش ەلىمدەي سالماقتى تاقىر تەرىدەن تىگىپ اۋزىن تىككەن دوربانى ۇستاتتى. مەن جولعا شىعىپ، جول ورتادا وتەتىن وزەننىڭ

تاسىپ تال باسنا شىعپ جاتقانن كورىپ «بەتكە العان
ەكىمىن، قۇدايدىڭ باسقا سالعانن كورەيىن» دەپ اتمىمەن
سۇغا ئۇسىپ كەتتىم. سۇ سونداي سەرىپىندى ەكەن،
اربەردەن سولڭ اتم باسنى كوتەرە الماي، اعىنمەن ىلەسىپ
اعا جونەلدى. ساسقالاتقان ۇزىم «قۇدايعا امانات» دەپ
سالەمدەمەنى ومىراۋ قالتامنان الپ شىعپ، اۋزىما تىستەپ
العانىمىشا، ۇىر اساۋ تولقىن ىلىپ اكەتتى. سول تولقىنمەن
بىردە كومىلىپ، بىردە قالىقىپ جاندارمەن اعا جونەلگەن
ەدىم، تولقىن جاعاغا اكەلىپ ۇرعاندا، قولما جاعاداعى ۇىر
تالدىڭ سالىندى بۇتاعى ىلىنە كەتتى. جان دارمەن قارمانىپ
ۇجۇرىپ جاعاغا امان شىقتىم، اۋزىما تىستەگەن دوربانى
قالتاما سالىپ ۇستىمدى سىعپ كىيىندىم دە، سول جەردە
قالىپ كەتكەن ەدىم. الدەن ۋاقتتا قوقىراڭدادان داۋىستان
شوشىپ ويانىسام بەس قالماق ەكەن. ولار مەنى باس سالىپ
بايلاپ الدارىنا سالىپ ايداپ اكەلىپ ۇىر تاۋ جىقپىتىنداعى
ۋىلەرىنە جەتكىزدى دە، كۇندىز بايلاپ قويىپ، تۇندە
كىسەندەپ قوراعا تاستاپ ۇجۇردى.

ەل جايلاۋدان تۇسەتىن مەزگىل جەتتى. الگىلەر
كۇيىبىڭى مولىعپ ماعان جاقسى قارامادى. وسى ورايدا
قاشىپ شىعپ اقىرى ەلىمدى تاپتىم. ۇز اتا-اناممەن
ەڭىرەپ كەزىگىپ ماۋقىمدى باسقان سولڭ، الگى اماناتتىڭ
يەسىن نىزدەسەم، ول قارسى جاعىنان مۇلدە كۇدەرىن ۇزىپ
وتىرعان ەكەن. مەن قالتامداعى دوربانى الپ بەرگەندە،
اشىپ جىبەرىپ «الا ادالدەيىڭا رىزا بولسىن!» دەپ
ەڭىرەي قۇشاعىن اشتى. سويتسەم الگى دورباداعى ۇجۇز
قويىدىڭ قۇنىنا تاتىتىن ساپ التىن ەكەن، — دەگەندە، قارا

قاقپاق تاس تاغى بىر سىقىر ەتىپ اشلىدى.
جاقسىلىققا جاقسىلىق، بىرىن بىلگەن ءۇشىنشى
جوقشى دا ءوز باسنان وتكەن جاقسىلىعىن باستادى.
— بىر جىلدارى بەيىت تارى سالپ جان باعىپ
جاتقان اۋىل ەدىك، توسىنان جاۋ شاۋىپ اقىرى اۋىل
ازاماتتارى جاۋمەن سايىستىق، سولارمەن بىرگە ءوزىم دە
ايانباي سايىستا جۇرگەنمەن، سىقىرىپ كەلگەن بىر جەبە
اتىمنىڭ وندىرشەگىنەن ورپىپ ءوتىپ قورقىراتىپ بىراق
ءتۇسىردى. جان بەرمەك وڭاي ما؟ جەتىپ كەلگەن جاۋمەن
جاياۋ سايىستىم. جاياۋدىڭ اتى جاياۋ عوي، سوعىسا ءجۇرىپ
ورمانعا بىسىستىم. وسى كەزدە ءوز ادامدارىمىز بەن ارامىزعا
جاۋ ءتۇسىپ كەتىپ بولىنىپ قالدىم دا، اقىرى بوي
تاسالاۋعا ءماجبۇر بولىدىم. ورمان شىنە ەنىپ قويانشا بىرىپ
بارا جاتقاندىمدا الدان لىپ ەتكەن بىر قارانى بايقاپ قالدىم
دا، «نەدە بولسا ءوز ادامدارىمىز-اۋ» دەگەن ويمەن قۋا
جونەلدىم. مەن الگى ادامنىڭ نىزىنە ءتۇسىپ ءجۇرىپ بوي
تاسالاپ وتىرعان جەرىنەن ۇستىنەن ءتۇستىم. كورشى
ۇيىمىزدە، مىنا اۋىلعا اتى ءمالىم اق سۇلۋ اتانغان قىز
ەكەن. ونىڭ مەنىڭ جولدىسىمنىڭ قالڭدىعى ەكەنىن دە
بىلەتىنىمىن.

ول اۋىلدى جاۋ باسىپ العاندا، ءوزى ولجاغا ءتۇسىپ،
ورمانعا اكەتىپ بارا جاتقاندا، سىتىلىپ قاشىپ شىعىپ كەلە
جاتقانى ەكەن، مەنى كورگەندە اعاسىن كورگەندەي ەڭىرەپ
كەلىپ قۇشاقىپ الدى.

بىرەۋدەن كەۋ جاقسى عوي، بىر-بىرىمىزدى ەس
كورىپ، تىرىلىپ ءجۇرىپ مىنەرگە ات، شەرگە اس تاۋىپ

ەندى التىن قورغان اۋىلىمىز بەن قۇرش قورغان
قوسىنىمىزدى تابۇغا جولغا شىقتىق. وسىنداى ساپار
جولدارىندا اق سۇل ەكەۋىمىز ءبىر ءتۇندى جامىلىپ جاتىپ،
ءبىر باقىردان تاماقتانىپ جۇردىك. ءبىراق مەنىڭ
جۇرەگىمدە دوسقا دەگەن ادالدىق تۇرعاندىقتان، اندا-مۇندا
بۇرىق ەتە قالعان سەزىم جەلىن نامىس تەجەپ وتىردى. يەندە
ءجۇرىپ ەس تۇتقان، جالغىز ءجۇرىپ اعا تۇتقان، جەتىم
تورعايداي وسى ارۋدىڭ كوڭىلىنە داق تۇسىرمەي اي ءجۇرىپ
اۋىلغا جەتتىم. سوندا مەنىڭ ادالدىعىما قىز ەڭىرەپ تۇرىپ
باس يىسە، ونىڭ سويلەسكەن جىگىتى، ياعني جاقىن دوستىم
دا: «ادالدىعىڭا اللا رىزا بولسىن!» دەپ العىس ايتتى، —
دەگەندە، ۇڭگىر اۋزى شىقىرلاپ بارىپ بۇرىنعىسىنىشا
ايقارىلا اشىلدى.

«تۇس كورگەن پاتشا مەن زەرەك بالا

بۇرىنقى زاماندا «بىر پاتشا بار ەكەن. ونىڭ قىرىق
«ۋازىرى، قىرىق مولداسى بولپتى.

پاتشا «بىر كۈنى «تۇس كورەدى، تۇسىندە «بىر سۇلۇ
قىز كورپ، وعان عاشىق بولادى. قىزدىڭ اتى-«جونىن،
مەكەننى بىلمەگەن سولڭ، ونى قايدان نىز دەپ تابادى؟
«تۇسىمدى كىمدە-كىم دۇرىس جورسا، سول ادام وسى
قىزدى ماعان تاۋىپ تا، الپ تا بەرە الار ەدى» دەپ ويلاعان
پاتشا ۋازىرلەرى مەن مولدالارىن تەگىس شاقىرتىپ الادى.
— مەن «بىر «تۇس كوردىم. سونى تاۋىپ جورىڭدار.

قىرىق كۈندىڭ ماۋلەت بەرەمىن، ەگەردە قىرىق كۈنگە دەيىن
تاپپاساڭدار باستارىڭدى الامىن. ەندى تاراڭدار، تاپقاندارنىڭ
كەلىپ ايتارسىڭدار! — دەيدى.

قىرىق «ۋازىر مەن قىرىق مولدانىڭ باسى قاتادى،
پاتشانىڭ تۇسىندە نە كورگەننى ولار قايدان «بىلسىن،
بارلىعى دا ولمىگە باستارىن بايلايدى، اعايىن-تۇعاندارىنا
ەستىگەندەرىن ايتىپ ۇيلەرىندە وتىرا بەرەدى، ۋادەلى كۈن
دە جاقىنداپ قالادى.

الگى قىرىق مولدانىڭ بىرىنەن وقىپ جۇرگەن «بىر
جەتىم بالا بار ەكەن، «ەتى «تىرى بالا، وقىسا وسىدان
بىردەڭ شىعادى» دەپ مولدا پاناسىز جەتىمدى وقىتىپ
«جۇرپىتى. سول بالا مولداسىنىڭ قايعىلى كۈيدە جۇرگەننى
كورپ:

— بارغان سايىن جۇدەپ باراسىز عوي، ناۋقاستان ساۋسىز با؟ — دەپ سۇرايدى. مولدا اسا مۇڭايىسىپەن «ساۋمىن» دەي سالادى. «پاتشانىڭ باستارىڭدى الامىن» دەگەنسەنە بىر كۈن قالغاندا مولدا بالا-شاعاسىمەن قوشتاسىپ، جىلاپ ەڭىرەپ، يمانىن ايتىپ، تۇنىمەن ۇيقتامايىدى. مۇنى كورگەن الگى بالا مولدادان تاعى سۇرايدى.

— سۇراي بەردىڭ عوي، سەن دە مەنىڭ بالام ەدىڭ، ساعان دا ايتايىن. ەرتەڭ بىزدى پاتشانىڭ ولتەرەتىن كۈنى، — دەيدى مولدا.

— پاتشاعا قانداي جازىعىڭىز بار ەدى؟
— جازىعىم سول، پاتشا تۇس كورىپتى. «تۇسىمدە نە كورگەنىمدى تاۋىپ، جورىڭدار، قىرىق كۈن ماۋلەت بەرمەن، ايتا الماساڭدار باستارىڭدى الامىن» دەگەن. سول قىرىق كۈنى بىتتى، ەرتەڭ بىزدىڭ باسىمىزدى الادى. شىراعىم، تۇماساڭ دا تۇعانداي بولپ ەدىڭ، سەن دە قوش بول، — دەيدى مولدا.

— ەرتەڭ پاتشاعا مەنى ەرتىپ بارىڭىز، — دەيدى بالا، — مەن ونىڭ كورگەن تۇسىن تاۋىپ بەرمەين.
— بالام، بوسقا ۇلپ قالپ جۇرمە، ەدال تاپپاساڭ باسىڭدى الادى.

— سىزدەن ارتىقپىن با، ازەر بولسا ولەرمىن، — دەيدى بالا.
مولدا ەرتە تۇرىپ، بالانى پاتشاعا ەرتىپ بارادى، بالانىڭ تىلەگىن ايتىپ، مان-جايدى تۇسىندىردى.
— بۇل كىمنىڭ بالاسى؟ — دەيدى پاتشا.

— ءوز بالام.

پاتشا بالاغا قاراپ وتىرىپ:

— تىم جاس ەكەنسەڭ، بوسقا ءولپ كەتپەسەڭ

جارايدى عوي، — دەيدى.

— تاقسىر، تابا الماسام ولۇگە ريزامىن. مولدالار مەن

ۋازىرلەر تەگىس جىنالىسىن. ءتۈستى سونان سول تايۇپ

جورىمىن.

ولمىگە كەسىلگەندەر تۈگەل جىنالىغان سول، پاتشا:

— ال، سويلە، بالا! — دەيدى.

— تاقسىر، ءسىز تۈسىڭىزدە پەرىنىڭ سۇلۇ قىزىن

كورگەنسە دە سوعان عاشىق بولغانسىز.

— ءدال تاپتىڭ، — دەيدى دە پاتشا ۋازىرلەرى مەن

مولدالارىنا بۇرىلدى، — سەندەر ولمىنەن قۇتىلىڭدار،

جۈرە بەرىڭدەر. ۋازىرلەر مەن مولدالار وزدەرىن ولمىنەن

قۇتقارغان بالا مەن پاتشاعا العىستارىن ايتىپ، ءۇيدى-ۋېنە

تاراسادى.

— ءتۈسىمدى ءدال تاپتىڭ. مەن سول قىزغا عاشىق

بولىپ قالدىم. ەندى سول قىزدى ماغان تايۇپ بەرۋدىڭ

جولىن دا ويلاپ تاپ، — دەيدى پاتشا بالاغا.

— وعان بارۋدا، ونى قولغا ءتۈسىرۋ دە قىين، ايتسە دە

ويلانىپ كورىپ جاۋابىن ەرتەڭ ايتارمىن.

اسىراپ العان بالاسىنا قاتتى رازى بولغان مولدا:

— ءۇمىتىمدى اقتادىڭ، سەن بولماساڭ بولمىسىز

سىكە قىرىلاتىن ەدىك. «مىسىققا ويىن كەرەك، تىشقانغا

ءولمىم كەرەك» دەگەن وسى عوي، — دەيدى.

— پاتشا تۈسىندە كورگەن قىزدى تايۇپ، اكەلىپ بەر

دەپ جاتىر.

— بالام، پەرىنىڭ قىزى بولسا، ونى قايدان تاباسىڭ؟

تاپقان كۈندە دە قولغا تۇسىرۇڭ قىيىن عوي؟

— نىزدەپ كۆرەمىز، — دەپ قانا قويايىدۇ بالا.

— ال، بالا قاندايى خابار بار؟ — دەيدى پاتشا ەرتەڭىندە
الدىنا كەلگەن بالاغا.

— تاقسىر، ەندى قامدانىپ جۇرۇڭگە دايىنىدىق

جاساڭىز، جاسى، تۇسى، سالماي مەنمەن بىردەي توعىز

بالا تابىڭىز، بارىمىزدىڭ كىيىمىمىز دە بىر تۇستى

بولسىن. ون كۈنگە جەتەتنىن ازىق دايىنداڭىز. ون بالاغا ون

قورجىن قاچەت: بىر باسنا ازىق، ەكىنشى باسنا التىن،

كۈمىس، گاۋھار سالامىز. ئوزىڭىز دە بىزبەن بىرگە جايۇ

جۈرەسىز. جانە مەن نە ايتسام سوعان كۈنەتنىن بولاسىز.

سوندا عانا قىزدى تاۋىپ قولغا تۇسىرە الامىز.

پاتشا بالانىڭ ايتقاندارىنىڭ بارىن دايىنىدايدى.

قولدارىندا بىر-بىر تاياعى. مويندارىندا قورجىنى بار،

پاتشا ارالارىندا بارى دە جايۇ جولغا شىعادى. باسشى بالا

قاتتى جۈرەدى، كەيدە جۇگىرىپ تە كەتەدى، پاتشا دا قالماي

ەرىپ وتىرادى. بۇلار تورت-بەس كۈن سۋىت جۇرىپ،

بىر يىك تاۋغا كەلەدى، بىر جەردە تۈبەلەسىپ جاتقان ەكى

بالانىڭ ۇستىنەن تۇسەدى.

— ەي، سەندەرگە نە جەتپەي جاتىر؟ — دەيدى باسشى

بالا.

— چاقسى كەلدىڭىزدەر عوي. مىنا بىر كىلەم مەن

تاقياغا تالاسىپ جاتىرمىز. اكەمىز ۇلدى، مىناۋ سودان

قالغان مۇرا ەدى. وسىنىڭ ەكەۋىن ەكەۋىمىز اللىق دەسەم